

Frontlinja flyttes dag for dag i krigen mellom Russland og Ukraina.
Hver meter koster, og det føles som om det skjer noe nytt hele tiden.
Men hva er det som faktisk endrer krigens gang?
Og hva er det som i gåsøyne bare er blodieslag, som i de store bilde ikke betyr noe annet enn tragedie?
Det er mange små slag som utgjør en stor og viktig fortelling om denne krigen.
Dette er forklart, en daglig podcast, der vi forklager deg en nyhet hver dag.
Og i dag om hva som skjer med mot- og fangsiven til Ukraina, og hva du burde være oppspå.
Jeg heter Philippa Johannesburg, og det er fredag 16. juni.
Slaget som noe utspiles eget i Ukraina, er det største vi har sett i Europa siden andre verdenskrig.
Helene Kjeggesta er journalist her i Aftenposten og føler nøy med på krigen i Ukraina.
Og lenge har det vært snakket om en mot- og fangsiv fra Ukrainas sida.
Og egentlig skulle det ha skjedd allerede i våres.
Hva skjedd med den, Helene?
Flere ting gjorde at den så kalt våre fangsiven lott ventet på seg.
Ukraina trengte, og de trengte fremdeles, mer våpen og bedre trente soldater.
Og Fusso tog jo tid å få noen til å gi de disse våpene, og så tog de tid å få de leveret, og så tog de gjennom tid å lære opp soldaten å bruke de.
Og i tillegg spilte være en stor rolle.
Man måtte vente at det ble så pass tørt i bakken at striktsvangene kunne rulle over steppene uten å sette seg fast.
Og så var det jo et poeng at alle, først og fremst russene, ikke skulle vite når denne offensivens data, sånn at de kunne være forberedt på det.
Men hvordan vet vi at den faktisk er skikkelig gang nå da?
Ja, det enkelte svære er jo for de, der vi la dem gjøre selenskige, så presidentet i Ukraina har sagt det.
Men dette støttes jo opp med det med forra av rapporteringar ved fronten motoffensiven er i gang.
President Zelensky told a press conference that I was at a few days ago that the counter-offensive has begun.
The long-awaited counter-offensive is officially underway.
President Vladimir Zelensky confirmed a counter-offensive against Russia had begun.
Osså Vladimir Putin har erkjent at den ukrainske mot-offensiven definitivt er i gang.
Og det sa han allerede for en uke siden.
Den første år kan man absolutt konstatere, at det er en stukling som har startet.
Og det skal man spørge om i strategiske reserter.
Ukrainerne angriber i områdene Saporishe og Donetsk.
Og hvis man ser for seg karte Ukrainer, så ligger disse områdene i sør, og litt lenger nord i øst.
Og her skal de då ha tatt ca. 90 kvadratkilometer og syv landsbyer.
Det hører ikke så veldig mye ut kanskje, og det er egentlig ikke heller det.
Og det handler om at denne mot-offensiven framdeles er i en inledende fase.
Vi ser at Ukrainerne angriber flere steder, og det gjør det egentlig av to grunder.
De skal teste det russiske forsvarer og finne ut hvor de er svakke og hvor de er sterke.
Og så har de lyst til å skabe litt forvirring om hvor et stort hovedandgrepp kommer til å komme.

Og dette hovedandgreppet kan bli helt enormt, med hundre visar stritsvagnar og ti tusen visar soldater.

Men disse små angreppene her, som vi ser som ikke er i den skalaen i hele tatt, de er jo likefullt reelle, og de er likefullt blodige.

Og Ukrainerne angriber nå i hovedsak langs tre akser, og de har gått på det bra og dårlig.

Alt skal talfestes.

Toppskår, ti av ti.

En god vurdering for det å lys opp i jernvores, og kan få oss til å presteeer bedre.

Men gjør det samtidig verden til et litt kjøpere sted?

Vi blir overvåket av enten kommersielle eller offentlige.

Vil jeg å velnøtte til å lov selv og selv og selv?

Hør ny sesong av DeepDick i Podomi eller Afton på Snapen.

Nå smeller det mye flagre steder langs fronten.

Ukrainske soldater, de møter russiske soldater i Skyttergrave.

Og Ukrainerne har beskrevet det sammen om de møte en vegg av stål.

Det er dronar, atleri og ikke minar som ligger skjult, som disse ukrainske soldaterne skal prøve å komme seg forbi.

Så vet vi at det noen ganger har gått bra for Ukrainer, og at det andre ganger har gått dårligere, som en kolonne med stritsfangene fra vesten ble brutalt stoppet for ikke så alt for lenge siden.

Og bilden av denne senderakust i kolonnen med stritsfangene fra vesten gikk viralt på sosiale medier,

og det er egentlig bare et av mange eksempler på hvor haret og blodige kampene nå er å komme til å fortsette å være.

Mange ukrainske koloner er blitt stoppet av russiske minefelt.

Andre ukrainske stritsfangener er blitt oppdaget av russiske droner,

og plutselig blir ukrainerne utsatt for et bakholdsangrep.

Alt dette gjøres for å flytte russlands frontlinje, noe som har vært ukrainas mål siden februar i fjor.

Og i løpet av det året har det vært både viktige og mindre viktige slag.

Et viktig slag er jo et slag som flytter fronten den ene eller den andre veien,

eller et slag for en slags betydning utenfor seg selv.

Jeg skal prøve å forklare litt. I fjorhøst så overrasker ukrainerne russene med et angreb i Harkiv i Nord.

Og det var så overrasken at de nesten bare kunne rulle inn, og det var langt ifra det blodigste slaget.

Men det var jo veldig viktig, fordi ukrainerne fikk for det første gjennom overra mye av eget land,

og så fikk de jo en enorm PR-bus, og de skremte russene skikkelig.

Og så har vi jo et eksempel på et slag som har fått betydning utenfor seg selv,

og det er jo slag om bakmot. Det ble en prestisjekamp for begge land,

og er det fremdeles selv om egentlig byen har begrens strategisk betydning.

Og så på den andre siden så ser vi jo jemlig direkte blodbad som er absolutt tragiske i form av tattet menneskeliv,

men som ikke flytte fronten eller påvirker debatten noe særlig, og derfor ikke blir omtalt som et viktig slag.

Helene, du følger jo nøye med på dette hver dag. Hvordan ser du forskjellen på de viktige og mindre viktige hendelsene?

Det er faktisk ganske vanskelig når man følger dette minutt for minutt, og særlig informasjonskrig som denne krigen er.

Det er jo så mye informasjon der ute som bare stemmer ikke, og den motsier hverandre, og i det hele tatt er vanskelig å navigere.

Men på samme tid så ser man jo fort om et angrep tar av i sosiale medier, og så blir kommenteret av offisielle skjilder, og da er det egentlig bare å gå til første hans skjildene å lese og lese og lese.

Og så skal Helene og journalister som henne sortere ut hva som er virkelig viktig og mindre viktig, til dere som hører på eller leser.

Og det er nå, mens det største slaget i Europa siden andre verdenskrig pågår, at det blir ekstra vanskelig.

Og da ser man kanskje spesielt nøye etter hva som kan være en viktig seier for Ukraina.

Ukraina brukte mye tid før de var klar for å sette igjen denne offensiven, og det var ikke bare bra.

For det første så fikk russene bedre tid til å forberede seg, og for det andre så ble denne motoffensiven ekstremt heipa.

Og derfor har man jo sett at Selenski og Kuo har forsøkt å dempe forventningene litt.

Men bunen er jo lik vel spent, og en seier for Ukraina er gjennom Europa så mye av eget land som overhovedet mulig.

Men hva kan Ukraina egentlig forvent å få til da?

Det er veldig godt spørsmål, og det er jo her det blir spennende, for vi vet ikke.

Vi vet mye om hva Ukraina har fått, men ikke om hvordan de kommer til å bruke det utstyr de har fått, og ikke minst når de kommer til å bruke det.

Og det er med minst om jeg kan godt forberede russene.

Altså, vil de russiske soldaterne rømme halvst over hovedet med ein gang Ukrainerne kommer?

Eller har de klart å organisere seg og bygge skikkelig gode forståelsverk?

Det som er helt sikkert er jo at de ikke har tenkt å trekke seg ut uten motstand.

Og nå er denne motafansiven altså i gang. Hva skjer nå?

Nå skal Ukrainerne møte ein rekke russiske forståelsverk.

Først er det noen enkle skittagravar, litt minor, de skal sikkert bli litt skutt på.

Og så kommer de til å møte det med kallet for potinlinja.

Ja, og potinlinja er ein stort forståelsverk i mange linjer.

Vi snakkar om russiske skittagravar på rekke og rad, med minor, artilleri og med tung igjenstandar, som hindre tanks i å ta seg videre.

Ein slags forståelslinje som skal beskytte landet Rusland,

og det har blitt omtalt som et av de største forståelsverkene sin andre verdenskrig.

I verifiserte videoer fra fronten ser man hvordan ukrainske soldater sakte, men sikkert angriper russiske skittagravar.

Men den store prøvelsen ligger foran dem.

Netopp denne potinlinja.

Og det de skal prøve å gjøre, og det de gjør nå, er at de teste ut hvor denne potinlinja kan være svakast.

Så jeg måle å komme gjennom den, og brette seg ut på andre sier, og omringa russane og dyttar de ut av Ukraina.

Men Helene, hvor sterke er Rusland i Ukraina nå?

Hvor vanskelig blir det?

Vi vet ikke helt. Vi vet de har hatt enormt tap i ledelsesledde i militæret.

Vi vet at de har slitt med dårlig kampmoral, og at de ikke har leveret det man trodde de kom til å få til.

Men så har de jo gjort en rekke tiltak som ser ut å heva kvaliteten på krigstatikken deres litter.

Så ja, vi får bare se.

Hva kan Rusland gjøre for å slå tilbake?

Det er jo mye. Rusland har hatt enormt tap, og det er jo litt lett å tenke at nå er de egentlig spilt ut i denne krigen.

Men det tror jeg er for optimistisk på Ukrainas vei, og potin han så segnes for noen dagesiden at alt årette planen i Ukraina,

han har god tid, og i Rusland så bor det veldig mange mennesker som kan sendes i krigen.

Og så har de jo atomvåpen da, men ikke så snakk om dem, men det har de jo altså, og de tror jo med å bruke det rett som det.

Og den Ruslun følte kanskje enda mer el denne uken, da Belarus bekreftet at Rusland nå har plassert taktiske atomvåpen hos dem.

Men Helene, om vi ser på det store i bilden nå, hvem er egentlig sterkest i denne krigen?

Ukrainer har jo tidligere vært totalt underlegende Rusland militært, men så er det jo ikke helt lenger.

Vi vet ikke hvor mye utstyr folk Rusland har tagt, men vi vet at det er mange, og det er mye utstyr.

Så nå ligger egentlig ballen på Ukrainas barnehalle, eller de skal nå vise at de kan og vil bruke utstyr fra vesten til å ta tilbake eget land.

De neste ukene så vil mye avgjøres av faktorer vi ikke kan se.

Krigslist for eksempel, hvordan er det noen som klarer å lure affinen, så tror jeg at de kommer til å angrebe et annet sted den de egentlig gjør.

Samarbeid blir viktig, hvor de klarer de ulike enhetene inn for at militære samarbeider om et koordinert angreb.

Og så har vi jo kampvillige, da. Er du villig til å dø i denne krigen?

Og de har jo ukrainer nok av.

Ja, de har jo vise at de har hatt høyere kampmoral enn Rusland, men det spørs jo for den delis om Rusland kanskje har klart å snu det,

og klart å samle seg og mobilisere nok til å stå imot disse ukrainske angrebene.

Men hvis jeg skulle ha satt pengene mine på noen, så hadde jeg satt de på de som har noe å kjepe for, altså sitt eget land.

Du har hørt en podkast fra Aftonposten. Det var Helene Kjekkesta som forklarte hva du burde følge med på i Ukrainas motoffensiv.

Du har hørt lyd fra BBC, Al Jazeera, MSN, BC, Nyhøysbyrå AP og ABC News.

Denne episoden er laget av producent Jenny Følland og meg Philip A. Johannesborg.

Resten av forklart er Synesøhol, Ola Veggesvik og Anders Weberg.

Angrepp 2020 i fjord kunne ha vært avverget.

Og til slutt så vil dette trolig påvirke krigen og då særlig Ukrainas plan.

Den norske kronen ligger nå på intravenøsbehandling. Den er ekstremt svekket. Den har det fært rett og slett.

Hver dag forklarer vi en nyhet sak for deg, så du slipper å lese igjen om alle nettavisene selv.

[Transcript] Forklart / Ukraina slår tilbake: Følg med på dette

Og det skal vi også gjøre i hele sommer.

Mens andre har ferie, så fortsetter forklaret med to episoder i uken gjennom hele sommeren.

Og det gjør vi fra 19 juni og ut juli.

Alle episodene er fortsatt helt gratis.

Og følg oss gjerne i Spotify eller der du hører på podkast, så får du alltid vite når en ny episode er ute.

Du sommer!